

ZE ŚMIERCIA POD RĘKĘ

Część 89.

Autor wspomnień, których fragmenty wojenne publikujemy, to urodzony w Rogaszycach w roku 1928, dziś już nieżyjący, Józef Chowański. 1 września, kiedy rozpoczynała się II wojna światowa, miał zaledwie 11 lat. Opisane niżej wydarzenia dzieją się w styczniu 1945 roku w Poznaniu.

„WIZYTA” RUSKICH

Stasiek wyskoczył ku nim i mówi, że w domu nikogo nie ma. Doszedłem do niego. Jeden z Ruskich powiedział:

- Tuda za pół czasu przyjedut auta, może toż 20 – 25 soldatów i budut tu do zawtra (do jutra).

Obleciał nas strach, gdyż z góry było wiadomo, że bez tarapatów, i to sporych, się nie obejdzie. Rower z pakunkami przewiozłem do obory, pochowaliśmy garnki i niektóre sprzęty. Nie trwało pół godziny, a Ruskie otwierają, a raczej wylamują bramę, bo była zamknięta. Na podwórko wjeżdża kilkanaście samochodów. Ruskie pakują się do izby niczym na pasterkę do kościoła. Zziębnięci i głodni krzyczą:

- Haziain (gospodarz), dawaj kartoszki, a bystro.

Tłumaczę, że chcą pyrek i to szybko. Stasiek poszedł po kartofle, chwilę to trwało, a w tym czasie Ruskie wyżywali się na mnie i na dziewczynach. Na szczęście po chwili Stasiek przyniósł ziemniaki, ale wydawało im się mało i kazali jeszcze donieść. Stasiu tylko znoś i i sypał pod stół w kuchni. Oni mieli swoją słoninę przerośniętą mięsem, kroili ją na stole w kostkę i ładowali do dużych rondli, które też przynieśli ze sobą. Do pierwszego sortu, widziałem, wcale nie obierali ziemniaków, tylko kroili prosto z ziemi w talarki i razem z boczkiem ładowali do rondli. Piekło się to wcale nie za długo. Po następnych porcji już z grubszą pyrki strugali. Jak oni się już nasycili, to i nam się dostało. Tak pieczone pyrki doskonale smakowały. Kiedy się najedli i rozgrzali, naznosili do jednej z izb wcale nie mały stomy. Wtedy zaczęli fasować po sto gram sprytu gorzelnianego na głowę. W kuchni już nie pyrki, a boczki się piekły w rondlach.

Spryt wydzielat starszyna, odpowiednik bodajże naszego sierżanta. Podchodzili po dwa i więcej razy. Nagromadzili tego sporą ilość.

zgasił lampę w kuchni, brał dziewczyny i kierował się do wyjścia. Ja zgaszę ich karbidkę, która stała na parapecie.

- Będę wam torował drogę i osłaniał. To jest jedyne wyjście – mówię do Stasia i dziewczyn.

Zbliżyłem się do okna i przez chwilę „bawię” Ruskich, obserwując, kiedy w kuchni zrobi się ciemno. Wtedy capnąłem karbidkę, zgasiłem ją i unikiem znalazłem się przy drzwiach kuchni. Przez moment wszystko jakby przycichło, każdy leżał bądź stał na swoim miejscu. Z kuchni ostrożnie wyszedł Stachu i dziewczyny, upewniłem się, czy są wszyscy. Skierowali się za mną do wyjścia. Ruskie przez ten czas już się opamiętały, zrobił się raban. Dobrnęliśmy do wyjścia, które było ubezpieczone przez dwóch albo i więcej żołnierzy. Zatarasowali nam drogę. Mało myśląc łupnąłem karbidką z góry, lampa zrobiła się lżejsza, zaśmierdziła karbidem. Usłyszałem najgorsze przekleństwa. Wpadłem wprost na wartownika, który odciągał zamek pepeszy. Złapałem za osłonę lufy. Kopnął mnie w nogę. Mogłem mu się zrewanżować – też kopnąć i rozbić resztkę lamy na głowie, ale się opanowałem i mówię:

- Towariszcz, oni bijutsa, a nam nado ubieżat (musimy uciekać), my swai. Tolko nie strielaj.

W tym czasie Stasiek z dziewczynami zbiegł. Ja zostałem. Z domu zaczęli wychodzić żołnierze, krzyczeli:

- Germańce, germańce, poczemu nie strielajesz (dlaczego nie strzelasz)?!

Wartownik, młody chłopak, zmieszał się. Jego obowiązkiem było czuwać nad całością. „Germańce” uciekły, tych do izby nie sposób było wpędzić. Puściłem pepeszę, by uciekać, ale byłem już osaczony...

Cdn.

OGŁOSZENIE O PRZETARGU

Zakład Energetyki Ciepłej, ul. Kąpielowa 5, 63 – 500 Ostrzeszów

ogłasza przetarg w trybie Kodeksu Cywilnego
poniżej kwot progowych

na cykliczną dostawę opału do kotłowni ZEC na terenie Miasta
i Gminy Ostrzeszów w sezonie grzewczym 2011 / 2012

Termin składania ofert upływa 27.05.2011 r. o godz. 10⁰⁰.

Informacja o przetargu – tel.(62) 58 60 401 lub 730 08 95.wew.22,23.

Pełną treść ogłoszenia zamieszczono na tablicy ogłoszeń w siedzibie ZEC i stronie internetowej : www.zec-ostrzeszow.pl ; www.osir-ostrzeszow.pl, gdzie dostępne są załączniki

PŁYTKARZ

691 057 128

Układanie płytek

Malowanie
Tanio i solidnie

tel. 609 636 279

Usługi

ogólnobudowlane

murarstwo, dekarstwo, docieplania
budynków

wykańczanie poddaszy
konkurencyjne ceny
tel. 669 351 581; 691 377 979

Ogłoszenie

**Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska
w Kole o/Kępno oferuje do sprzedaży
po atrakcyjnych cenach części
samochodowe do pojazdów Robur.**

tel. 669 669 046

Wakacje nad Bałtykiem

Firma turystyczna Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe „GRZEŚ”
Torzeniec 108, 63-505 Doruchów poleca spędzenie urlopu w malowniczych nadbałtyckich kurortach: Sarbinowo Morskie, Niechorze,
Dźwirzyno oraz Ustronie Morskie.

Oferta zawiera:

- dojazd i powrót komfortowym autokarem turystycznym BOVA.
  - zakwaterowanie w pokojach 2, 3 lub 4 - osobowych, z pełnym wyżywieniem.
  - dwie wycieczki z przewodnikiem
  - dla chętnych wycieczka na duńską wyspę Bornholm na każdym turnusie.
- We wszystkich ośrodkach istnieje możliwość skorzystania z wielu zdrowotnych zabiegów rehabilitacyjnych.

POLECAMY TURNUSY:

7, 8, 14 i 15-dniowe w MAJU, CZERWCU, LIPCU, SIERPNIU i we WRZEŚNIU

Oferta skierowana do rodzin oraz ludzi samotnych, młodszych i starszych, również z dziećmi lub z wnukami.

Ilość miejsc ograniczona, decyduje kolejność zgłoszeń.

Informacja i rezerwacja:

Grzegorz Janicki, tel. 601 581 165; Mirosława Janicka, tel. 609 502 825

Zespół Muzyczny
PROTECTOR
wesela, wieczorki, imprezy
okolicznościowe
tel. 600 788 307; 62/785-36-86

Przewóz osób Bus 9 i 17-osobowy

tel. 730-43-25,
606 713 088

Usługi blacharsko
– dekarские
Papy termozgrzewalne
Wywiozki
tel. 600 793 158

Elektryk
ELTECH
Tomasz Chwalisz
Instalacje odgromowe, alarmowe, domo-
fonowe, montaż i konserwacja
Uprawnienia D i E
tel. 668 992 553

Suknie Ślubne
KOLEKCJA SUKIEŃ GOTOWYCH 2011
SUKNIE WIECZOROWE
ALBY KOMUNIJNE
VIDEOFILMOWANIE

WIOLETTA JEDLIŃSKA
ul. Powstańców Wlkp. 51 STUDIO "Violet"
63-500 Ostrzeszów
(kierunek Mikstat, za przejazdem kolejowym, dom prywatny)

Konkurencyjne ceny!

tel. (62) 730-43-87
tel. kom. 691 620 168

www.studioviolet.pl

**PROMOCJA
„WYGRAJ SKUTER”
UWAGA**

Zainteresowanych informujemy, że losowanie
odbędzie się dnia 13 maja o godz. 13:00

PRZYJEDŹ NA PRZEGLĄD DO AUTOPROFI PARKITNY
I WEŹ UDZIAŁ W LOSOWANIU SKUTERA
INCA-STREET O WARTOŚCI 2599 ZŁ

PROMOCJA Rabat -30%

Okna PCV 5 i 6-komorowe, rolety, bramy
segmentowe, moskitiery, rolety materiałowe,
napędy i sterowanie, drzwi wejściowe
i wewnętrzne

BENYSTIL
ul. Polna 7, Kobyła Góra
benystil@wp.pl; 668 182 860

Profesjonalne
videofilmowanie
tel. 609 954 302

Zespół Muzyczny
VIVO
DJ. WODZIREJ
www.vivo.info.pl
tel. 691 691 944

**Kury nioski – sprzedaż
po cyklu produkcyjnym
od godz. 10.00 do 14.00
we wtorek, środę, czwartek
cena 5zł**

Ferma drobiu Rojów